

Megnyugodhat-e ebben a kollektivistá? A legtermészetesebb, hiszen a munkásmozgalmaknak kezdettől fogva tulajdonképpen ez volt a célja. Küzdött az embertelen lakásviszonyok ellen, a szakszervezetek szabadságáért, állandó munkástömbök kialakulásáért stb. Tény az, hogy a régi lebontásában nem egyszer túlmént a célon és alapfalakat döngetett. Ma már túl vannak ezen. A múlt század divatos eszméi hatására például annyira határozottan állott, a nemi „felszabodítás” oldalára, amilyen határozott hangokat hallat most a családi élet jelentőségéről és szilárdításának szükségességéről. Az üzemek belső életének szervezése (üzemi bizottságok), a nagyvárosokban a háztömbök egy-egybe foglalása nem más, mint törekvés a természetes közösségek visszaállítására. A vallási közösségekkel is javulóban van viszonyuk, bár a „vallás magánügy” tévedésének felszámolásáig sok időnek kell még eltelni.

A helyzet tehát ebből a szempontból reményteljes. Természetesen el nem hallgathatjuk, hogy a döntő lépés, az ember krisztusi szemlélete még nem történt meg, tehát még mindig fennáll a veszélye annak, hogy a közösségek eszközök maradnak csupán az erős központi hatalom kezében, mint ahogy állandóan kísért a veszélye annak is, hogy magát az emberi személyt használják fel eszközül.

Az individualistának többről kell lemondani, arról a szemléletről, hogy az ember önmagáért van. A csak saját magáért dolgozás, az egyéni haszonra mindenáron törő erőszak természetesen ismét és ismét kiváltja a tömegek lázadását. Az „új humanizmus”, az emberek mind szorosabb egymásrataltsága nem tűr „splendid isolation”-t. A tömeg fölött elnéző, egyéniségének és bankbetétjének várába gögösen elzárkózó krisztustalan ember mindenképpen el fog tűnni.

Ugyanakkor az elit magasbatörő lendülete nemcsak megmarad, de célt és értelmet nyer. A kinnal szerzett, aggodalommal őrzött és fájdalommal vesztett kétes értékű materiális javak hajszolása helyett az Isten- és emberszolgálat értelmes célja inkább betölti azok lelkét, akik több és külön képességet nyertek embertársaiknál.

Az Egyháznak nem az a feladata, hogy a most vajudó világ kereteit megalkossa. Valamikor, a barbárság idején erre is szükség volt, mert a derengő értelmű, gyermekkorát élő európai ember önmaga erre képtelen lett volna. A ma embere maga akarja megteremteni földi életformáit. A múlt században felépült gazdasági, társadalmi, politikai kereteket szétfeszítette az élet. Hogy milyen lesz az új, azt nem tudjuk. De bármit is építhet az ember, ha nem a krisztusi emberszemléletre építi — homok az alapja. Az Egyház és minden katolikus feladata az, hogy alapot adjon és a kereteket megtöltse szellemmel.

GYERMEKEIMHEZ

Kicsinyeim, kik pille-lélekkel az Úr berkében alusztok,
mikor nyíltok már az aszfaltos világba?
mikor nő már madártoll-hajatok töltőtoll-edzett ujjaim közé?
a rétek habja puha talpatokra vár
zöld szájában sárga virággal!
Olyan a gyermekláncfű foltja rajta,
mint a budai fásor gesztenyefalombja közül kigömbölyödő sárga villamosok.
Ébresztétekre sárga virág és sárga villamos,
tisztelő altiszt s fénylő bogárka csönget!

Nem ébreszt még: verejtékével simítja elétek a földet
s altatót dűdol édesapátok.

Kerényi Grácia